

MALI OGLASI: 20 lir beseda, - NAROCNINA: mesečna 400, vnaprej: četrletna 1100, polletna 2100, celoletna 4100 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska Frst 11-5374 - Za FLRJ: Agencija demokratičnega izražanja tiskarskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva ul. št. 21-28, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60. KR. 1. z. 375. Izdaja Založništva tržaškega tiska p. 20Z, Trst.

VZNEMIRLJIVE VESTI O NEMIRIH prostalinskih elementov v Georgiji

Agencija Tass poroča, da so poslali v Georgijo 15.000 aktivistov, da bi obrazložili smernice XX. kongresa KP - Tajno poročilo Hruščeva delegatom kongresa o Stalinovih zločinih

MOSKVA, 17. — Inozemske agencije su razsirile vest, da je imel Hruscsev pred CK sovjetske KP govor, ki ni bil nikoli izjaven. Javljeno, da agencije navajajo celo podrobnosti iz Hruscsevega govora. Hruscsev naj bi navajal vrsto Stalinskih zlocinov, ki jih je ta zagreшил v času svojega vladanja. Izjavljajo, da je Hruscsev

Dopisnik AFP iz Moskve je poslal porocilo o koncnem govoru Hruscseva na 20. kongresu sovjetske KP. O tem govoru je zapadel nek izraziti dvom. Informacije. Porocilo dopisnika AFP v glavnem potrjuje, kar je v New York Timesu objavil bivši dopisnik tega lista v Moskvi. Harrison

monstracij proti posmrtnemu krstjenju Stalnove osebnosti, te demonstracije nikakor niso imele tistega pomena, značilnega za takšne navajajo drugi viri. Potrebno je povedati, da je imela Georgija po Stalinski smrti zapletene krize, ki so močno prizadele partijo in vladno. Problem georgijskega vladanja je bil, da je Stalinski

Danes pa javljajo, da je to Hruščevovo poročilo že šlo tudi čez okvir partije in da so bili nekateri nepartijski povabljeni na sestanke celice, da in sicer v Moskvi, kjer je Hruščev poročilo, tudi na univerzi. Brali poročilo in v neki zažlobi so bili povabljeni nekje prevajaleci, sicer komunisti, toda izmuzniki, da se udeležijo. To je bilo v Moskvi, v F. Salisbury. Toda če se je objavljalo, da je Hruščev široko krivil, potem je to bila prostost je pa prav tako potrebno poudariti, da Hruščev nikakor ni v celoti obsodil Stalina. Hruščev je Stalinovega delo, Hruščev je Stalinovega dejavnost razdelil v tri obdobja: prvo obdobje, ki se konča ob Leninovi smrti, od 1924 do 1934, je Stalin po mnenju Hruščeva ravnal kot zve-

objavljen in le nekateri, ki niso mogli prisostvovati čitanju, je bilo dovoljeno, da si »pa, da je na poročilu za javano: «Ni namenjeno objavljanju».

»Šešev je baje podelil ob pogljoblino in nepristranskosti analizo Stalinovne dejavnosti pri tem poudaril tako njegovo, »da je napake v Moskvi, tudi menim, da je

[illegible]

njavljeno, so ga baje z dobili v Moskvi in drugih predelih in polagoma seznanjajo z njegovo vsebino; vse ostalo pa je partijske organizacije. Verjetno so prav aktivisti dobili nalogo, da razložijo prebivalstvu pomen povelja. Tako ne prišlo do latentnega turka, ki bi se spustil na ulice.

Končno je Stalin v zadnjem obdobju svoje vladavine postavil v Moskvi izvršila, ki naj bi bila pripravljena na vsak slučaj, če bi se zgodilo kaj takega.

Sovjetska agencija Tass javlja, da su poslali v Georgiju 15.000 ljudi, koji su po mestima i u vasek kraju razlagali, razlagaju, kaj se je storilo na kongresu. Ti aktivisti imaju sestanke v tovarnah in drugih krajih. Stevilo obicnostno je, da so se razlagali, razlagaju, kaj se je storilo na kongresu. Ti aktivisti imaju sestanke v tovarnah in drugih krajih. Stevilo obicnostno je, da so se razlagali, razlagaju, kaj se je storilo na kongresu.

predstavnikov partijskega komiteja iz Tiflisa, temnejšnje sekcije društva za razširjanje političnih znanosti in pa osrednjega odbora za poveljavanja. Po prizadevanju komiteja iz Tiflisa je bilo okrog 200 predavanih o kongresu partije »Delavci tovaru, zaključke tiški komiteji seznanjajo član- ne partije polgoma s temi odkritji. Kar zadeva dogodke v Georgiji, pravi dopisnik APF, da če tudi je prišlo do spontanih de- sindikati so poklicani, da bu- na varujejo sovjetske zače- da pokažejo in razkrinajo vse provokatorje in sovraž- ne elemente v tiste, ki so škodijo zakonitosti in prava»

Malenkov nada, da bo razgovore v Londonu

bi se ne pomenili, ki bi baje bil v Moskvi, vendar so bili dnevi v Georgiji in predvsem v Tiflisu, ki ni daleč od rojstnega kraja Stalina. Baje je morala posredovati tudi vojaka. Do tega nemirov naj bi prišlo med govoru Hruščeva o Stalinu.

Nekateri cenzuristi so danes

bo po televiziji govoril o obisku Bužanina in Hruščeva v Londonu.

LONDON 17. — Večera zvečer je bil Malenkov na večerki, ki jo je v nekem londonskem hotelu pripravila angleška električna družba. Gost je z vzklik nazdravil britan-

ramo Rusom, da v tej deželi tisk lahko svobodno opravlja svoje naloge.

Malenkov pri svoji spopadli ne izloči ne le mednarodne ekonomije, temveč tudi Akcarnaloni in Manchesteru.

vpisala Auriola, bivše pred sedemdesetimi leti predsednica francoske republike, ki je na obisku v SZ, kaj je na vseh, da je med potovanjem po SZ moč tako hitro videti, da je Malekov povabil lorda Citrina, na obisk v Sovjetsko zvezo.

«Daily Mail» objavlja danes članek, v katerem protestira zaradi zelo strogih varnostnih ukrepov, ki jih je v Moskvi sprejel KGB. Malekov, ki je bil na poti na Kosio v menzo elektrika, je prave imel o govoru, ki ga je spregovoril družinski član, ki je bil s seboj kakšnega sovjetkega uradnika. Malekov, ki je bil na poti na Kosio v menzo elektrika, je prave imel o govoru, ki ga je spregovoril družinski član, ki je bil s seboj kakšnega sovjetkega uradnika.

odiel iz Tiflisa 8. maja na zju-
tural, tako kot je bilo po pro-
gramu določeno, v Stalingrad.
V Tiflisu je prišel prejšnji dan
in v ureh, ko je bil tam, ni
opazil nobenega znamenja za
nemire.

ih in velika škoda resu v Libanonu

znano - 27 vasi popolnoma porušeni, 50 pa deloma

Danes dopolnine se je v Beirut sestal na izredni seji državne varnostni svet, ki bo razpravljala delo za povelje in pripravitelj na zadevo. Krajem Cenijo, da znaša vsa škoda več kot milijon funtov sterlingov. V kraju Socysoz na stopila brežovje, poplavlja na tisoče mis. V kraju Socysoz na stopila brežovje, poplavlja na tisoče mis. V kraju Socysoz na stopila brežovje, poplavlja na tisoče mis.

lingov. To je bil najhujši potres v deželi v zadnjih 30 letih.

Včerajšnji noč so v Jordaniji čutili tri potresne sunki, ki pa niso povzročili škoda.

Tudi na Cipru, sicer v Limasolu, so občutili potresne sunki. Žrtvi ni bilo. Np. Np.

katere stare hiše so bile nekoliko poškodovane.

velike poplave na Madžarskem

KAIRO, 17. — Med predstavi

BUDIMPEŠTA. Barci južno od Budimpešte jo Donava porušila nasipe in vojaški oddelki neutrudno de-

Danes, NEDELJA 18. marca
Edvard, kr., Budimir
ence vzide ob 6.13 in zatone ob
14. Dolžina dneva 12.01, Luna
ide ob 9.17 in zatone ob 0.09.
tri, PONEDELJEK 19. marca
Jožef, žen. M. d., Slavočjub

RADIO
NEDELJA, 18. marca 1956
TRSC POSTAJA A
8.00 Jutranja glasba; 9.00 Kni-
tijska oddaja; 9.30 Scherzi in 3
prired; 11.00 Vieuxtemps: Ko-
cert št. 5 v a-molu; 11.17 La-
bert: Rio Grande, cantata; 11.30
Eleg: Morske slike; 12.00 O

[illegible]

9.15 Operna glasba; 14.30
campanon; 15.30 Operna glasba
16.00 Prenos z nogometne tekme
17.30 Simfonični koncert.
gira Ernest Ansermet; 21.00 G
Senne Adami: «Bell lasje»

KOPER

Slovenska poročila: 14.15
Italijanska poročila: 6.15, 11.15

17.46, 22.30

6.00-7.15 Spored iz Ljubljane
7.15 Jutrnjana glasba: 8.00 Spored
tijska ura: 8.20-10.10
Ljubljane; 10.10 Glasbena mo-
peja; 10.30 Zena in dom; 11.00
Lahka glasba; 11.15
koncert; 13.45 Glasbena
15.00-15.15 Spored iz Ljubljane
18.15-19.30 Glasbena

16.30-17.00 Spored iz Ljubljane;
17.00 Operna odlomki; 17.30-
18.00 Glasba; 18.00 Primorska
vele; 17.40 Belo in črno; 18.15
19.25 Spored iz Ljubljane;
22.15 Spored iz Ljubljane;
Plesna glasba.

NOVOSTI

7.35 Operetna in labka glasba
8.00 Ob zaključku letošnje se-
čarske sezone; 8.15 Revija
rodnih ansamblov; 9.00 Opre-
v našem radiu;
predstava - Marcel
bodi (pravilja); 9.30 Igra
Aymé; 9.40 Igra

liki za dvajni orkestr:
žinski pogovori: 10.10 Felix
delsohn: Brilljantni rondo za
vir in orkestr - Antonin
rak: Peta simfonija elz nov
svetan: 11.00 Oddaja za bene
Slovenec: 11.20 Lahek
ski glasbeni spored - 1. del: 12.10
Pogovor s poslušalci: 12.10
hek opoldanski glasbeni spored
II. del: 13.15 Zgodili ste - pos

TELEIZVIJAZA

16.00 Sportno popoldne:
Giacomo Puccini: «Tosca»,
ra v 3 del.; 20.30 Pregled
mov; 21.00 Carlo Alianello:
stavovna», po romanu: I. nob
22.00 27.45

Mali oglasi

HISO S 4 STANOVANJE In zbiranje
izliskem pri S.M.M. Spod
maslov na upravi lista.
AVTO 3-tonski s Steyera v
hibnem stanju prodam. Pos
na Jugorekima, Ljubljana.
driveča 6.
KOLESA, moška in ženska.
ljena, po 8.000 lit. kole
zelo blaga po 24.000 lit.
torja koleso po 30.000 lit.
obroke Marcon. Ul. Plet
TRGOVINA JESTVIN v cen
išče 14-15-letnega valenca
slov na upravi lista.
MLADO DEKLE s trgovat
obrazbo išče zposilovca
za 100.000 lit. po 100.000

TRGOVINO OBLEK in ple
z obrtnim dovoljenjem (licen
prodamo takoj v Devinu s

DR. SONJA MASERA
ne bo sprejemala od
30. marca do 20. aprila

Avtoprevozniško podjetje
KANOBEL MEDARDO
Pridvižni kamioni
in prikolice
Ul. Ippodromo 16, tel. 92.912

Skrbne gospodinjice si se-
me izdelujejo oblike. Za
popolni kroj obrnite se na
M. MARKON
Trst, Ul. Vecello 9 prito.

(blizu bolnice)

**Moški in damski
KROJASKI SALON**
izdeluje moške obleke in
plašče. Posebna izdelava
damskih kostumov in
plaščev. Nudi tudi bog-
ast izbor modnih in mo-
de stih vzorcev. Cene zna-
čajno nižje. Vse izdelave
ne - plačilo po dopor-
očilu. **MOZETIC** - trža-
ba 11, telefon 9088

«UNION»
Svetovno znana
varovalnica od leta
1928 je v Trstu
UL. GREGA 8-11-1
odprta od 1939

tel. 27512-3
Prokurator RAVNIK

SOZALJE

Ob bridki izgubi svojega do-
goletnega pevca Miroslava Pong-
izraža prosvetno društvo "So-
Skamperlex" svojcem neposre-
nega pokojnika svoje glosarje
sozalje.

lcio Viennese
ST - Aquilinia (začasni telef. 95-898)
PRIPOROČA za sledeče proizvode:
ENOVKE ORIGINALNE (FRANKFURTER)
ANJSKE KLOBASE
LAŠKE ŠUNKE
ANINA IN DRUGO PREKAJENO MESO

OVCII Poslužujte se naših proizvodov, ki so
najboljše vrste

OJŠNJA DOSTAVA v mestu in na podeželju

O NEKATERIH POMANJKLJIVOSTIH ITALIJANSKIH UNIVERZ

Inštituti in knjižnice so slabo opremljeni
Majhen je odstotek zasedenih stalnih stolic

V večini univerz mora en sam asistent predavati stotim študentom in jim torej ne more nuditi zadostne pomoči pri študiju - Iz proračuna prosvetnega ministrstva za šole grede za inštitute in knjižnice komaj 3 odstotki, kar seveda ne zadostuje

Večkrat se sliši mnenje, da so italijanske univerze dovorne od odličnih profesorjev, skratka o odličnem funkcioniranju visokih šol. Malokdo pa sploh ve, da je vsega tega kaj malo. To kar je, je dobro, a količinsko so pomanjkljivosti. Sredstva za razne inštitute in laboratorije so minimalna. Iz proračuna prosvetnega ministrstva za šole vseh vrst gre celih 97 odst. za plače osebja in samo trije odstotki za razširitev in izboljšanje inštitutov in knjižnic. Glede univerz je položaj sivojzelen. Država, pomoč je malenkostna. Univerze in razni njeni inštituti pa si pomagajo tako, da dobio finančno pomoč od raznih tovar in bank. Kemične tovarne imajo n. pr. interese, da se kemični inštituti izpopolnjujejo, pridobivajo v teh inštitutih bodo koristile tudi njim samim.

Drugo vprašanje, ki je zelo pereče, je vprašanje docentov

in asistentov. Prosvetno ministrstvo razpisuje od časa do časa natečaj za 50, 100, 200 mest za docente in asistente. Stevilo razpisanih mest pa je vsekakor premajhno v primeru z dejanskimi potrebami. Tako se dogaja, da mora docent predavati stotim, ali še več študentom in eden ali dva asistenti ne moreta nuditi nobene pomoči velikemu številu študentov. V bolj razvitih državah, n. pr. na Švedskem ima vsak docent le dvajset študentov. Le na tak način se lahko iz teh študentov razvijejo strokovnjaki. Prosvetno ministrstvo v Italiji pa se drži načela, da je treba čim bolj omejiti število docentov in asistentov, ker proračunska sredstva ne dovoljujejo preobremenitve. Kaj pa pravijo številk? V celih državah je 1.670 rednih profesorjev in njih število dosega komaj 43 odstotkov dejanskih potreb. Stolic za osnovne predmete je

v Italiji kar 3.879, profesorjev pa poldrugi tisoč. Komu koristi tako pomanjkanje? Državnemu proračunu? Ali je prav, da zaradi nekaj deset milijonov trpi kvaliteta študija dve sto tisoč italijanskih visokošolcev? Kakšni strokovnjaki bodo jutri taki študenti, ki so danes prepučeni sami sebi?

Na humanističnih fakultetah je stanje še precej dobro, na tehničnih fakultetah pa je stanje obupno. Pogledimo številke. Na pravni fakulteti je sedaj profesorjev rednih 285, na fakultetah za politične vede 29, na gospodarskih fakultetah 118, na fakultetah za statistične vede 4, na filozofskih fakultetah 244, na pedagoških 348, na medicinskih 348, na prirodno-matematičnih fakultetah 252, na inženjerski kemiji 2, na inženjerski 151, na arhitekturni 32, na agrarni 84, na veterinarski 43, na farmaceutski fakulteti pa 26 docentov.

za potrebe univerz, marveč tudi za potrebe srednjih in osnovnih šol.

Učenci v Ameriki

Po podatkih, ki so bili v teh dneh objavljeni v Washingtonu, je v tekočem šolskem letu vpisano v vseh najrazličnejših ameriških šolah 37.235.000 učencev. V primerjavi s šolskim letom 1954-55 se je število učencev povečalo za okrog 1.300.000 ali za 4 odstotke.

Število univerzitetnih študentov ZDA pa je po podatkih, ki so bili objavljeni v Chicagu na nacionalnem kongresu o višješolski izobrazbi doseglo rekordno število 3 milijonov. Ta številka je dvakrat večja, kot je bila zabeležena pred petnajstimi leti in računajo strokovnjaki, da se bo podvojila v letu 1970.

Vhod v staro poslopje iz tržške univerze

ZANIMIVOSTI IZ ZNANOSTI

Nove številne ekspedicije
z vsega sveta na južnem tečaju

Ekspedicije so organizirali ob geofizičnem letu, ki bo od julija 1957 do 31. decembra 1958 in v katerem bodo znanstveniki z vsega sveta skušali pojasniti številne skrivnosti prirode

Na drugem delu zemeljske oble ni tako pust kot prej. V te nenaseljene kraje so prišli znanstveniki celega sveta: Amerike, Sovjetske zveze, Anglije, Norveške, Francije, Argentine, Avstralije...

Kaj mislite, čemu so se tukaj zbirali v tako velikem številu prav letos? Ste kaj slišali o geofizičnem letu?

Znanstveniki vsega sveta so se dogovorili, da bodo od julija 1957. leta pa do 31. decembra 1958. leta posvetili največji znanstveni projekt, astronomskim in meteorološkim raziskovanjem. Njihov namen je pojasniti nekatere stvari s teh področij znanosti.

Znanstveniki, ki so sedaj na južnem tečaju pripravljajo vse potrebno za ta raziskovanja. Le-ti sedaj zbirajo razne podatke, na osnovi katerih bodo potekala v geofizičnem letu nadaljnja raziskovanja in proučevanja.

Ali veste...

— da merijo polarne sove čez križa do 2 m?

— da je Dojransko jezero najbolj bogato jezero rib v FLRJ?

— da mora pojesti krava za vsak liter mleka, ki nam ga daje, nič manj kot 5 kg sočne trave?

— da znaša brzina udarcev slovečih boksaev do 200 km na uro?

— da ima najbolj široko vulkansko zrela na svetu vulkan Haleakala na Havajskih otokih? Zrela (krater) meri v premeru 37 km.

— da imajo v severnih predelih Kanade otroci šolo v vagonu, ki ga prevažajo lokomotive iz kraja v kraj? Pouk traja pet dni, nakar učitelj odide v drug kraj in se vrne šele čez pet tednov. Pravijo, da nekateri otroci pridejo iz trideset kilometrov oddaljenih krajev, samo da bi se kaj naučili! Ali bi storili vi ravno tako?

— da je vrabec prebivalec Amerike šele 100 let? Prinesli so ga Evropeci. Sivi vrabec se je v novem svetu odlično znal in dela ogromno škodo.

— da uporabljamo škarje šele dobro stoletje?

— da pošiljajo vse zvezde na zemljo toliko toplete kolikor bi jo dala prižgana sveča oddaljena 100 m?

Snežinka

Snežinke so majhni ledeni kristali, ki imajo obliko zvezdice, ploščice, prizme in iglice.

Ena snežinka je težka približno 1 miligram, to je tisoč del grama. Ko zapade veliko snega, na primer do kolena, potem je to milijard snežink. Ko se sneg topi, snežinke izgube svoje lepe oblike in se

spremenijo v zrnat led. Tedaj postaja sneg gostejši, dokler se ne spremeni v vodo.

Uganke

Rdečih lic se smeje v jeseni doli z veje, potem vso dolgo zimo teh lic se veselimo.

Dežja nas varje in snega, na hiši vsaki je doma. Naj iz opeke bo ali ne, hiša ni hiša, če je brez nje.

Če primeš jo v roko, po škaticil podrgneš z njo, zasveti se in zagori — a za otroke ta reč ni!

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

(Vzdržalica)

FILATELISTIČNE ZANIMIVOSTI

O zgodovini in znamkah Liberije
dolgo edine neodvisne afriške države

Liberijo so ustanovili ameriški mogotci severnih držav, ki kupijo v Afriki deželo, kjer so naseljevali osvobodjene črnce

Marsiko se je že vprašal, od kod ime Liberije neodvisni državi, ki se nahaja na zapadni obali Afrike, ob Gvinejskem zalivu. Vsakdo ve, da so v času ku so Angličani vladali v Severni Ameriki, začeli loviti na sužnje, prodajali jih v Severno Ameriko, kjer so jih uporabljali na obširnih plantažah za kmetijska dela. Tako na ameriškem kontinentu se je nadeleževalo tistim, ki so bili v tistem času neodvisnost trirajskih ameriških držav od Velike Britanije. A vsi Američani niso bili zadovoljni s stanjem sužnje, kajti suženstvo se ni ujemalo z njihovim človečanskim in egalitarnim idealom. V severnih državah se je začel odpor proti suženstvu že v prvih letih devetnajstega stoletja. Sužnje so osvobodili, a kljub temu, jih niso hoteli imeti med seboj kot enakopravne državljane. Zato so ameriški mogotci kupili v Afriki deželo, kamor naj bi pripeljali na stroške neke družbe, ki je bila v rokah belcev osvobodjene črnce. Leta 1821 je prišel v to deželo prvi transport osvobođenih črncev. Transporti so si sledili eden drugemu, v deželo, ki je bila sestavni del Združenih držav Amerike, so prišli tudi nekateri belci, med katerimi je bilo tudi nekaj protestantskih pastorev. Eden izmed teh je leta 1827 dal deželo ime Liberija. Upravo teritorija so imeli v rokah črnci sami, ki pa so se morali sridi boriti proti drugim črncem domačinom. Leta 1847 pa so ZDA poklonile Liberiji neodvisnost in država si je dala lastno ustavo, podobno ameriški. Država je že več kot sto let neodvisna, in bil je celo čas, ko je bila edina neodvisna država na afriškem kontinentu. To je bilo v času, ko so imeli Italijani zasedeno Etiopijo, Angličani pa Egipt.

Osvobodjeni črnci so iz Amerike prinesli poleg svobodnih miselnih idej, tudi razne tehnične in upravne pridobitve. Poštna služba v novi državi je bila takoj urejena in že leta 1860 so izšli prvi trije znamke, ki so danes precej cenjene. Znamke so prikazovale alegorično podobo Liberije sedenjo na obali, v ozadju pa se je gugal na morskih valovih trojambornik. Do leta

1886 je bilo izdanih skupno 25 znamk. Leta 1892 je bila izdana nova frankovna serija; znamke so prikazovale državni grb, razne motive iz dežele in portret tedanjega predsednika Johnsona. Leta 1906 so bile na znamkah prikazane razne živali, med temi slon, hipopotam, šimpanz, papiga in kušar. Drugi predsednik, ki je bil upodobljen na znamki je bil A. Barclay leta 1909. Znamke iz tega leta so bile propagandno-trgovskega značaja, saj so prikazovale kavnice plantaže, domačo obdelavo bombaže in druge izvozne proizvode. Na znamkah naslednjih let so bile prikazane kočice in nekatera naselja v deželi. Med prvo svetovno vojno so tudi v tej državi cene poskočile in pošta uprava je bila primorana preiskati več znamk z novimi vrednostmi. Leta 1918 pa je izšla nova serija, in na teh znamkah lahko vidimo višjo šolo v prestolnici Monrovia (imenovano po ameriškem predsedniku Monroju), anti-lop, sovo, razne palme in pokrajine. Istega leta je izšla tudi serija v korist Rdečemu križu.

Nadaljnje frankovne serije so imele enak značaj kot že opisane. Leta 1921 je izšla zopet nova serija. To pot so bili naslikani predsednik Howard, rt Palmas, brizice na reki St. Paul in razne živali. Dve leti pozneje smo zopet dobili nove znamke; naslikan je bil zopet drug predsednik, in sicer King. Na eni znamki je naslikan parlament, na drugih pa že običajne živali in motivi iz dela domačinov. V letih 1936-37 imamo zopet celotno serijo preiskanih znamk z novo vrednostjo. Leta 1939 je izšla znamka, ki je predstavljala stoletnico ustanovitve dominiona Liberija. Ameriška vlada je namreč šele po osemnajstih letih zasedbe proglasila dominion; prej je bila dežela navadna kolonija. Leta 1847 je bila proglašena neodvisna republika. Med zadnjo vojno je bila Liberija baz za ameriške čete in predsedniku Rooseveltu na čast so leta 1945 izdali znamki, kjer so naslikani ameriški vojaki v jepeju. Leta 1947 so izšle znamke na čast stoletnice neodvisnosti in znamka za proslavitev stoletnice izida prve ameriške znamke. Leta

1949 je izšla serija znanih portretov vseh predsednikov Liberije. Leta 1949 je tudi UPU izdala 75-letnico UPU in seboj znamko, leta 1950 je izdala nekaj znanih čast OZN.

Prvo letalsko znamko Liberija izdala leta 1938, na njej je bil portret predsednika. Leta 1949 je tudi UPU izdala 75-letnico UPU in seboj znamko, leta 1950 je izdala nekaj znanih čast OZN.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

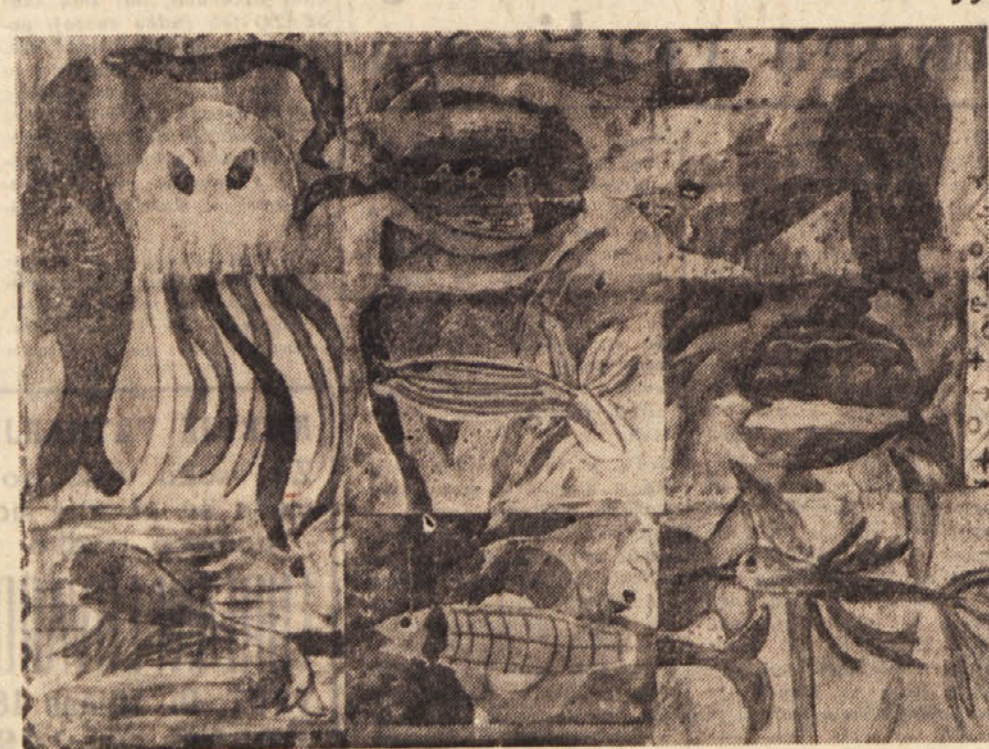
Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Precej znamk je Liberija izdala v uradni nameni. Leta 1954 prikazuje razne ptice.

Kolektivna risba "Ribe,"

Kolektivno risbo ribe so napravili dijaki 2. razreda državnega učiteljskega pod vodstvom prof. A. Cernigoja. Kolektivna risba je delo celega razreda tako, da vsak dijak na osnovi predloge dokončno opremi del risbe. Ti kosi se nato sestavijo v skupno risbo, pri čemer pridejo do izraza razni barvni toni ter svojevrsni kontrasti

Kaj sta doživela Marko in Metka

Marko je zaprl aparat in godba je utihnila. Od tega dne dalje, pa niso le vsi prebivalci nasebino splošnovali otrok, ampak »gospodar puščava« jima je postal vdan prijatelj.

Otroka sta bila v podzemeljski naselbini že čisto domača in mirno sta čakala, kaj jima bo prinesla bodočnost.

V tem je dohitel sel Rasa Omarja karavano dr. Groma. Ta je že bil poizvedoval po otrokih in ježilo ga je, da ne bo mogel izvesti svojih načrtov, ker bo gotovo izgubil mnogo časa, preden bo o Marku in Metki kaj izvedel

Zelo se je začudil, ko je rekel bojevniki Tuaregov da more dobiti otroka, če plača določeno vsoto zlatnikov. Najprej je zaklel prav surovo in zakrical, da bo dobil otroka tudi brez odkupnine

Njegovi arabski vodniki, ki so se bali divjih Tuaregov in so vedeli, da se Ras Omar ne šali, so dr. Groma napoved vendarle pregovorili, naj si vse še premisli, preden kaj ukrene.

Naročniki! KUPUJTE pri TVRDKAR, ki oglašajo v našem listu!

Ribarič Ivan
IMPORT • EXPORT

VSEH VRST LESA IN TRDIH GORV
TRST — ULICA F. CRISPI 14 — TEL. 8340
ULICA DELLE MILIZIE 19 — TEL. 9640

POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI

AVTOGARAŽA „Roiano“
TRST — ROJAN — UL. MORERI ST. 7 — TEL. 8340
privatno tel. 27-240 — (Zadnja postaja filobusa št. 10)
Prostori za parkiranje avtomobilov in motornih koles — Odprto tudi ponoči —
Prevoz potnikov z osebnimi avtomobili —
bili na vs. kraje, tudi v inozemstvo

GORIŠKI IN BENEŠKI DNEVNIK

TEŽKO ŽIVLJENJE PREBIVALCEV TAJPANSKE OBČINE

200 Benečanov odšlo v svet

Dokler bodo morali ljudje v tujino, bodo zagotovo pokrajinskih upraviteljev ostala le na papirju

V zadnjih dveh tednih je odšlo v emigracijo še 200 do-
mačinov iz naše občine; naj-
prej jih je odpotovalo 152,
kasneje pa so šli še ostali, in
sicer v Nemčijo, kamor doslej
niso ljudje še niso emigrirali.
Po vaseh je vsak dan bolj
pusto, domovi so prazni, v
njih samujejo stari ljudje in
otroci, ki vedno znova spraš-
ujejo po starših, sestrah in br-
atih, ki so daleč po svetu. Do-
mače gospodarstvo vedno bolj
propada, in zapuščena zemlja
ne more več rediti svojih ot-
rok. Odgovorni ljudje na vi-
sokih mestih in Vidmu, Čeda-
du in drugod so ostali gluhi
za naše dolgoletne prošnje;
ničnega ni storil ničesar, da bi
pravočasno zavril propad go-
zdom, senožeti, živinoreje in
kmetijskega splošja.

Nekaj denarja, oblastniki go-
love o 2 milijardah za celot-
no Nadško dolino, je bilo v
glavnem vloženega v gradnjo
šol-potujočevalnic, v katerih se
naši otroci zaradi neznanja

PRVIČ NA GORIŠKEM ODRU

Pianistka Damijana Bratuževa
nastopila z velikim uspehom

Dolgo časa so Goričani pri-
čakovali, kdaj bo mlada pian-
istka, naša ožja rojakinja
Damijana Bratuževa koncer-
tirala tudi pri nas. Veliko

Goriška pianistka
DAMIJANA BRATUŽ
ponovi danes copolndne
ob 10. uri v Prosvetni
dvorani klavirski kon-
cert samo za DIJAKE
Vstop prost

sno slišali o njenih uspehih
po raznih mednarodnih odrih,
kar je našo željo le poveča-
valo. Sinoči se je končno u-
resničila.

Bratuževa se nam je v pro-
svetni dvorani predstavila s
celovečernim samostojnim
koncertom izbranih, zahtevnih
skladb, ki jih je podala v
velikem stilu in tako tudi
pri nas potrdila svoj sloves.
Včerajšnji koncert je bil po-
leg koncerta med našimi ro-
jaki v Novi Gorici drugi po

njenem pariškem bivanju,
kjer je koncertirala v dvor-
ni UNESCO. Za koncert je
zato tudi v naši sredi upra-
vičeno vladalo veliko zima-
nje, kar je potrdila velika u-
deležba ljubiteljev glasbe,
med katerimi smo imeli čast
videti generalnega konzula
FLRJ v Trstu Mitjo Vošnjaka
in kulturnega atašaja Bo-
jana Lubeja.

Na sporedu so bile skladbe
Mozarta, Rameauja, Schu-
berta, Schumannja, Chopina,
tolminkskega rojaka Bravničarja
in Debussyja. Na splošno že-
lje je pianistka ki programu
dodala še Hačaturjanovo to-
ceto. Veliko aplavzov in rož-
Danes ob 10. uri bo Dami-
jana Bratuževa koncertirala
za dijake.

Skepi pokrajinskega
ožjega odbora

Pokrajinski ožji odbor je
na svoji zadnji seji odobril
ukrepe številnih občin v po-
krajini.

Gorica: proračun za leto
1958. Delno pomenitve plač
občinskih uslužbencem ter
za stroške v mesecu fe-
bruarju. Doberdob: proračun
za leto 1958. Steverjan: usta-
novitev otroške poselovalni-
ce v dogovoru z ONMI. So-
vodnje: brezplačna dodelitev
zemljišča za hise brezdom-
cev. Prodaja parcel raznim
občanom. Nagrada županu za
leto 1956.

Izlet SPD h «Kekcu»

Danes popoldne bodo gori-
ški planinci odšli na Katarin-
ski dol. Ostali do nedelje ju-
tra, ko se bo odpravil v
London. Člani goriškega Ci-
ne Cluba mu bodo danes po-
polndne pripravili majhen
sprejem v baru Perigo, kam-
or vabijo tudi ostale ljubitel-
je goriškega filmskega i-
gralca.

Obvestilo števerske občine

Števerska občina opo-
zarja vse lastnike zemljišč
ob občinskih cestah in po-
teh, naj ne nanašajo listja,
kamenja in drugih nepotrebnih
predmetov v občestne
jarkar, ker preprečujejo od-
tok deževnice. Poskrbite naj
po možnosti, da bodo občest-
ni jarki čisti in prazni.

180 MILIJONOV LIR ZA ŠOLSKE GRADNJE

V Števerjanu in Rupih
bodo zgradili otroška vrtca

Kot se zdi so popolnoma pozabili na šolo v Jamljah

Iz Rima je prišlo poročilo,
da je zakladno ministrstvo
določilo 180 milijonov lir za
gradnjo novih šolskih poso-
baj v občinah goriške pokra-
jine. S tem denarjem, ki pa
je ni bil izročeno naši pokra-
jini, bodo zgradili nove
osnovne šole za italijanske
otroke v Gorici, Kopru, Vi-
lesah, Fari ob Soči, Gre-
du, Romansu, nonkah, Mo-
raru in Krmini. Vsi ti bo-
družali 73 milijonov lir za
gračrjo novih italijanske
šole, nekaj denarja pa bodo
porabili tudi za slovenske
šole. Tako bodo za popravilo
števerske šole nakazali
občini 2 milijona lir in nato
še 6.600.000 lir za gradnjo no-
vega otroškega vrtca prav ta-
ko v Števerjanu. Sovodnje-
ska občina bo prejela 4 mi-
lijone lir za gradnjo otroške-
ga vrtca v Rupi.

Od teh 180 milijonov so,
kot se vidi, slovenske občine
prejele le majhen del, ki vse-
kakor ne bo mogel zadosti-
ljiti vseh potreb slovenskega
šolstva na Goriškem. Jamel-
ski bodo morali še dolgo ča-

kati na obljubljeni šolska
poslopja, v katerih bi se e-
dino pravilno lahko razvija-
li in vzgajali njihovi otroci.

«Sovodnje»: «Ločnik»
danes v Standrežu

Danes popoldne bodo na-
stopili sovodnjski nogometa-
ši proti nogometni ekipi iz
Ločnika na igrišču v Stan-
drežu. Ločnik je na prvem
mestu lestvice ter bo zato
tekma prav gotovo zanimiva.

KINO

CORSO. 13.30: «Helena iz Tro-
je», R. Podestati, cinemascope,
VERDI. 14.30: «Dvojenec», M.
Mastroianni, F. Valeri in V.
De Sica.
CENTRALE. 15.00: «Sirota
brez nasmeha», v barvah, G.
Garson in W. Pidgeon.
VITTORIA. 14.30: «Crni biseri
Pacifika», V. Mayo in D.
Morgan, superscope.
MODERNO. 15.00: «San Fran-
cisco», C. Gable in S. Tracy.

ŠPORTNI DNEVNIK

NADALJEVANJE ITALIJANSKEGA SMUČARSKEGA PRVENSTVA

V štafeti «Finančne straže B»
v spustu za ženske Schenone

Izreden tek Fattoria v zadnji tretjini štafete 3x10 km - Rekordni čas
dosegel Chatrian (36'45") - Favoritinja Marchelli še enkrat premagana

SESTRIERE. 17. — Držav-
no smučarsko prvenstvo se je
danes nadaljevalo, popoldne s
štafeto 3x10 km za moške in
popoldne s spustom za ženske.
Program tekmovalstva se je od-
vijal brez zamudi.

V štafeti 3x10 km je sodele-
valo 14 ekip. Po prvi tretjini
je vodila B ekipa finančnih
straž za zaslugi Franca Vuc-
richa, ki je prevozil 10 km v
času 38". Na drugem mestu je
bila ekipa «Fiamme d'oro», na
tretjem pa A ekipa finančnih
straž s svojim prvim vozačem
De Florianom.

V drugi tretjini je dosegel
najboljši čas Chatrian, član
ekipe «Fiamme d'oro», ki je
prevozil progo v rekordnem
času 36'45". Drugi je bil Della
Sega, član B ekipe finančnih
straž, na tretjem mestu pa je
bila ekipa smučarskega kluba
iz Monze s svojim tekmoval-
cem Pruckerjem.

Cep rav se je zdelo, da bo
prednost, ki si jo je ekipa
«Fiamme d'oro» priporila v
tej tretjini, zadostovala za zma-
go, je v zadnji tretjini tekmo-
valec B moštva finančnih
straž Fattor po izrednem teku
razliko kmalu nadoknadil, pre-
hitel svojega direktnega na-
sprotnika, Compagnoni, na tre-
tje pa ekipa iz Monze v sestavi
Carrara, Prucker, Gianni Car-
rara.

Ob 15. uri se je začelo tek-
movalstvo v spustu za ženske.
Proga je bila dolga 2000 m z
visinsko razliko 630 m in je
imela 12 vrtec. Vremenske pri-
like so bile odlične, sneg zelo
dober. Tekmovalka Schenone
je v odličnem stilu še enkrat
premagala Carlo Marchelli, ki
je bila favoritinja. Med njima
je bilo samo 6/10 sekunde raz-
like. Ostale tekmovalke so o-
stale daleč za njima.

Jutri se bo tekmovalstvo za
državno prvenstvo nadaljevalo
s štafeto 3x5 km za ženske
in s slalomom za moške. Pr-
venstvo se bo zaključilo v po-
nedeljek v Clavieri s skoki za

kombinacijo in s samostojni-
mi skoki.

«JAHORINSKI POKAL»

Avstrijci zmagali
za moške in ženske

JAHORINA. 17. — V prvem
dnevu mednarodnega smučar-
skega tekmovalstva za «Jahorin-
ski pokal», so prvi mesti v
obeh disciplinah zasedli av-
strijski tekmovalci. Italijani,
ki so najavili štiricilansko eki-
po, se tekmovalstva niso udele-
žili. Proga za veleslalom je bi-
la dolga 2000 m in je imela 60
vrtec. Avstrijci so zasedli prva
tri mesta. Prvi Jugoslovani
Dornik je bil četrty 5' za zma-
govalec.

V veleslalomu za ženske je
prav tako zmaga avstrijska
tekmovalka, Jugoslovanska Zu-
pančević je vozila zelo dobro,
toda zgrešila je zadnja vrata
in bila diskvalificirana. Zara-
di slabega telefonskega spre-
jema nimamo popolnejših po-
datkov.

KOLESARSTVO

De Bruyne zmogovalec
dirke Pariz-Nica

NICA. 17. — V zadnji 238
km dolgi etapi Manosque-Nica
kolesarske dirke Pariz-Nica je
prispel prvi na cilj Italijan
Ponzi in v času 7 ur 08'18". V
istem času je privzelo skozi
cilj še 24 drugih tekmovalcev
in med njimi tudi Belgijec De
Bruyne, ki je tako postal zma-
govalec dirke. Njegov rojak
Derycke, ki je vodil pretežni
del tekmovalstva, je v tej po-
slednji etapi odstopil.

BOKS — ROKOBORBA

DANES V BENETKAH
Dvoboj Italija-Jugoslavija
v grško-rimski rokoborbi

BENETKE. 17. — Za današ-
nji dvoboj reprezentanc Italije
in Jugoslavije v grško-rim-
ski rokoborbi, ki bo v telo-
vadnici Reyer «Misericordia»,
vlada v italijanskih športnih
krogih in med javnostjo veli-

ko zanimanje. Za Italijane bo
to prva glavna predolimpijska
preizkušnja. Kljub temu, da
italijanska reprezentanca ne
bo mogla biti popolna menijo,
da je favorit. Vendar pa po-
udarjajo, da bodo borbe zelo
težke, ker imajo Jugoslovani
v svojih vrstah nekaj elemen-
tov visoke evropske vredno-
sti, kot n. pr. Vukova, Belo
Torma, Petkova, Cudžija in
Bakšaja, ki je na zadnjem ev-
ropskem prvenstvu v Karlsru-
hu premagal italijanskega
prvaka v teški kategoriji Mar-
cuccija. Jugoslovanski tekmo-
valci, ki so v Benetke prispeli
že v petek, so imeli večeraj la-
hek kondicijski trening.

V posameznih kategorijah
se bodo srečali naslednji na-
sprotniki:

Mušja: Tomicchia, Visan-
Cesare (I); Vukov, Javanov
(J.).
Petelinja: Fabra, Gramelli-
ni (I); Jozirkini, Telesi (J.).
Pernes: Trippa, Randi (I);
Golosi, Torma Bela (J.).
Lahka: Granaiola, Noferini
(I); Mežnarič, Torma Jovan
(J.).
Srednjelahka: Benedetti, Pi-
razzoli (I); Horvat, Cudžij (J.).
Srednja: Palmieri, Molon
(I); Simić, Verzer (J.).
Srednjeteška: Gallegati, Ron-
delli (I); Burgačić, Groselj
(J.).
Teška: Marcucci, Bulgarelli
(I); Bakaj, Citaković (J.).

RIM. 17. — Italijanska bo-
ksarska zveza je v pričakovan-
ju dokončnega sklepa su-
spendiranja boksarja Franca
Festuccija, ker je hlinil bole-
zen, da bi se izognil borbi.

PARIZ. 17. — Alžirce Al-
phonse Halimi je večeraj v ban-
tam kategoriji premagal po
točkah Amerikanca Billa Pe-
cocka. Dvoboj je postal zani-
miv šele v 9. in 10. rundi.

NEW YORK. 17. — V Madi-
son Square Garden je kuban-
ski boksar walter kategorije
Isaac «Kido» Logart premagal
po točkah Mehikanca Gaspe-
ra Ortega.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO

Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 18. t. m.
ob 16. uri
RANK barvalni film:
4 V MEDICINI
V ponedeljek 19. t. m.
ob 16. uri barvalni film:
STRAUSOVE OPERETE

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 18. t. m.
ob 16. uri MGM film:
LATINSKA LJUBIMCA
V ponedeljek 19. t. m.
ob 16. uri in 20. t. m. ob
18. uri WB film:
Priznavam

Kino na Očučinah

predvaja danes 18. t. m. z začetkom ob 15. uri
Warnercolor film:

Ščepec sreče

Igrajo:
DORIS DAY, ROBERT CUMMINGS, PHIL SILVERS

V ponedeljek 19. t. m. ob 15. uri in torek 20. t. m.
barvalni Universal film:

Ognjeni poljub

Igrajo: JACK PALLANCE in BARBARA RUSH
Nevarna igra zapeljive španske kneginje.

Mehanična delavnica in žrpalka bencina AGIP

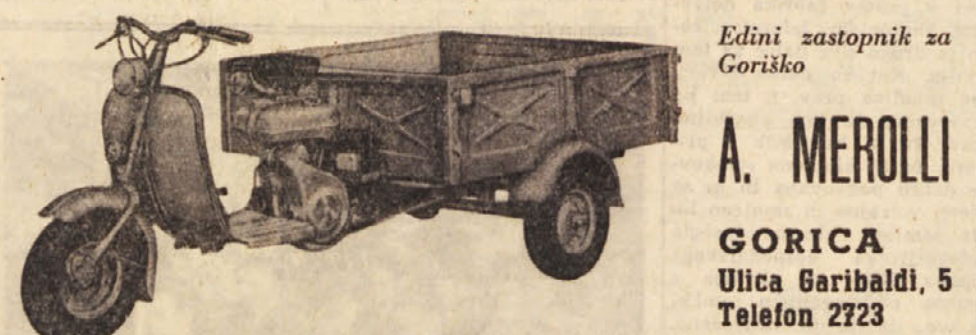
SIMIČ MARIJ in BERNARDA
OPČINE - Narodna ulica 48

PREDSTAVNIŠTVO motociklov «CIMATTI»

S temi motocikli se
lahko vozi brez pa-
tenta in evidenčne
tablice Dobite tudi
nadomestne dele

Iambretta Motorno trokolo 150 c.c.

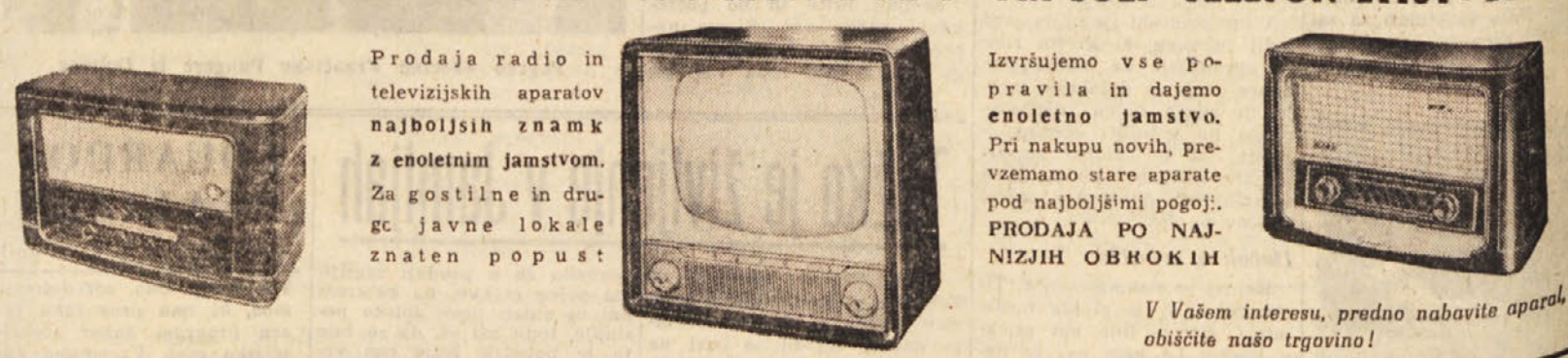

Edini zastopnik za
Goriško

A. MEROLLI

GORICA
Ulica Garibaldi, 5
Telefon 2723

RADIO SOSSI - OPČINE - TRG MONTE RE 4 - PRI ŠOLI - TELEFON 21154 - 21155

Prodaja radio in
televizijskih aparatur
najboljših znamk
z enoletnim jamstvom.
Za gostilne in dru-
ge javne lokale
znaten popust

Izvršujemo vse po-
pravi in dajemo
enoletno jamstvo.
Pri nakupu novih, pre-
vezemamo stare aparate
po najboljši ceni.
PRODAJA PO NAJ-
NIZJIH OBHODIH

V Vašem interesu, predno nabavite aparat,
obiščite našo trgovino!

Vladimir Bartol: MLADOST PRI SVETEM IVANU (Tretja knjiga)

Romantika in platonika sredi vojne

31. Drugo poglavje: Nadaljevanje - Sošolci in tovariši - Sarajevski atentat

Kaj je povzročilo, da sem se bil profesorju zameril, sam
ne vem. Morda me je bil zasledil kdaj pri nepazljivosti,
razumljivo je, da je dr. Nathanski zahteval pri svojih zani-
mlivih predavanjih največjo zbranost, ali sem bil kdaj pre-
več nemiren in je imel občutek, da se mu rogam; fakt je, da
sem delal ob koncu leta pri njem dvakrat prejemni izpit,
drugič vprico direktorja Hückla potem, ko sem na hodniku
profesorja Nathanskaga zelo intenzivno zaprosil, da me se
enkrat izpraša. Imel sem občutek, da me profesor osebno
mrzi, kar je sicer tudi, če se ne pokazal, pa vsaj kdaj nakazal,
in jaz sem mu seveda vračal mlo za drago. Mislim, da sem
polizkušal tudi s tolačenjem narodnostne mrznje, toda drugi
slovenski sošolci so bili za Nathanskaga polni hvale ne samo
kot za profesorja, marveč tudi kot za pravičnega človeka. Moj
dobri prijatelj Alojzij Dolhar, pa tudi drugi mi sicer niso
oporekali, da bi ne imel profesor ničesar proti meni, le to so
trdili, da niso bili pri njem nikoli opazili, da bi bil kdaj
dijaku te ali one narodnosti pred ali zapostavljal. Na srečo
sem imel že kot dorasajoč deček toliko smisla za objektiv-
nost, da sem upošteval mnenja in razloge svojih sošolcev in
prijateljev. Samo še enkrat pozneje, na ljubljanski gimnaziji
v sedmi in osmi šoli, sem imel podoben občutek, da me neki
profesor osebno mrzi. In moram reči, da je taka zavest vse
prej kot prijetna.

Tisto leto (1917-18) je bilo zame v vsakem pogledu skrajno
kritično leto. Bilo mi je taktat petnajst let, telo mi je bilo

od stradanja v vojni izsušeno do kosti, od znotraj me je
razjedal plamen nepravice in prikrivane ljubezni, z očutom
sem takrat stopil v klasični konflikt «očetov in sinov», duso
so mi razjedali najrazličnejši dvomi: povrh vsega je mama
takrat silila v mesto, govorilo se je že o pravičnem rojstne hise:
— skratka, bil sem v tistem razpoloženju, ko si mladostnik
kdaj pa kdaj želi umreti, ker ne vidi iz notranjih konfliktov
nobenega izhoda.

Toda vsa ta bremena, ki so se kakor čez noč zvrnila na
šibka dečkova ramena, bom pozneje natančneje prikazal. Zdaj
naj povem le tisto, kar se tibe sole in mojega odnosa s pro-
fesorjem Nathanskim.

Ta notranja kriza je povzročila, da nisem bil šibak samo
v zgodovini. Nasprotno: mislim, da sem bil v nekaterih drugih
predmetih, katerih predavatelji pa so mi bili bolj naklonjeni,
šibkejši. Tako se mi je bilo nagradilo ob koncu leta prav-
zaprav ošlji predmetov, iz katerih bi bil moral delati
prejemne izpite. Kolikor se spominjam, pa je bilo po pre-
pisih dovoljeno delati samo iz dveh. Dobri moji taktatni raz-
rednik — dr. Rudolf Perhave naj mi ne zameri, če povem, da
je bil to prav on — mi je svoja dva predmeta nekako spre-
delal, oziroma dopustil, da sem se dal izprašati, preden je
prišlo do najhujše krize. Tako sem imel na grbi dve tri
predmete. Dva je imel dr. Nathanski, kdo je imel tretjega,
se več natančno ne spominjam. Pardon, morda bo pa le šlo,
omenil sem že bil, da je moj dobri profesor dr. Hübel takrat

zbolel za pljučnico. Ni torej izključeno, da je latinščino za
njim prevzel prav dr. Nathanski, medtem ko je zemljepis ostal
«Gigiju Botic» ali Oswaldu Bartlu. Prav možno je, da sem bil
taka ukanil tako, da sem mu rekel, da sem ostala dva pred-
meta že opravil, pri tem pa, ne da bi se bil naravnost zlagal,
seveda mislim na razrednikova predmeta. Z Bartlom sva se
verjetno po stari navadi hitro pobotala, ostal je dr. Nathanski,
ki me je bil prvič pri prejemnem izpitu že vrgel.

Predstavljal sem si, kakšen potres in kakšna zalost bi bila
doma, če bi bil pade! Staršem nisem ničesar povedal. Zbral
sem ves svoj pogum in po uri stekel po hodniku za profesor-
jem Nathanskim. Ni me hotel niti poslušati. Tekel sem ob
njem, on je obračal glavo stran, jaz pa sem prav mlo mole-
doval, da bi me še enkrat izprašal.

Ni rekel ne da, ne ne. Toda vame je šinila neka gotovost
in naslednji dan in naslednjo noč sem pregledal in premeril
celotno zgodovinsko snov. Nisem se naravnost učil, toda ne-
kako sem stvari srkal vase.

Naslednji dan stopita v razred direktor Hücki in profesor
Nathanski. Takoj sem na vrsti. V meni je trepet, toda tokrat
ga na zunan ne obvladam, marveč pustim, da pride od izraza.
Začne se izpraševanje, o čem, sem pozabil. Občutek imam,
da mi stavlja Nathanski nalase čim težja vprašanja, da me
zanalasa muči. Od strani očim direktorja. Ali sem prav
vide? Zdi se mi, da mi čisto narahlo prikujuje in me spo-
buja. Neroden sem bil zmerom, toda tokrat se kažem še bolj
nerodnega. Nathanski molči, mi nič ne pomaga. Toda zdaj
mi je čisto jasno, da mi direktor resnično ob vsaki besedi,
ki jo iztisnem iz sebe, spodbujalo prikujuje. Občutek imam,
da sem od treh vprašanih vsaj na dve dobro odgovoril.

Končano. Nathanski nekako nejevoljno pogleda direktorja
Hückla. Ta mu priklama. Tedaj pravi dr. Nathanski proti meni:
«Intelligenz Null, aber aus Erbarmen schenk' ich ihnen
das Genügend.»

V meni se je vse zasmajalo. Ena izmed najhujših kriz od
petih ali desetih je bila s tem izpraševanjem rešena. Izdelal
sem »Inteligencia enaka ničli, toda iz usmiljenja vam podarim
zadostno.»

sem, pred starši sem bil krit. Ko sem čez nekaj dni prinesel
domov izpricavalo, sem šele zaupal mami, kako trdo mi je
šlo za nohte. Povedal sem ji tudi, kako sem bil profesorja
Nathanskaga preprosil, da me je še enkrat izprašal, kako se je
izšlo izpraševanje pred direktorjem in kaj mi je rekel ob
koncu profesor.

Namuznila se je po svoji navadi «pod brkami» in mi rekla,
češ da si jo le izvozi. Na tistem sem imel občutek, da sem
«Satanskaga» ukanil s tem, da sem se delal najprej bolj skr-
sanega in potem bolj neumnega, kakor sem bil v resnici.
Končna profesorjeva sodba, da je moja inteligenca enaka ničli
in da mi da samo iz usmiljenja zadostno, mi je bila samo v
dokaz, da sem v svoji nakani uspel. Zal nisem v svojo inter-
ligenco, vsaj takrat ne, nikoli podvomil, zato nisem čutil v
izreku profesorja Nathanskaga nič žaljivega.

Zato sem se nekaj let pozneje, ko sva bila s prijateljem
Dolharjem v Ljubljani v osmi šoli in sem ga ob neki prilo-
nosti spomnil na ta dogodek ter mu povedal: Nathanskaga
izrek, začudil, ko mi je nekako zaskrbljeno dejal:

«Ti, Vlado, jaz bi bil pa na tvojem mestu užaljen.»
Profesor Nathanski je bil po videzu tip zidovskega uč-
njaka. Bil je zelo kratkoviden in je moral kljub napačnim
kako kretajo ali potezo, da mi je njegova zunanost v zabavo
Ce bi bilo to res, bi bil njegov osebni neljubeznivi odnos do
mene razumljiv in celo opravičljiv. Kajti kljub svojim steti-
nim kompleksom sem kdaj pa kdaj pokazal nasproti temu ali
onemu nekakšno nespametno prepotentnost. Imel je sina,
je bil očetu na moč podoben, le da je bil višji in da se je
nosil prav elegantno. Bil je tisto leto menda v osmi šoli.

(Nadaljevanje sledi)